

TORONTÁLI KÖZLÖNY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
N.-Kikindán.

Egyesült „Kikindai Közlöny” és „Felső Torontál”

POLITIKAI LAP.

Megjelenik: vasárnap, szerdán és pénteken.

Előfizetési díj:

Póstán küldve, vagy házhoz hordva: Egész évre 14 kor.
Félévre 7 kor. Negyedévre 3 kor. 50 fill.

Egy szám 20 fillér.

A beteg társadalom.

Megdöbbenve tapasztaljuk, hogy a bűnök legkülömbözőbb nemei mindjobban burjánoznak. Maga a levegő fertőzött, tele van a gázok, szédeltések, bűnök bacillusai. Kóros a mai társadalom, erkölse romlott. A bűnök példái nem hogy visszariasztanák az embereket ellenkezőleg buzdítják őket.

Ijesztően növekszik a rablógyilkosok, sikkasztók, tolvajok, betörők, csalók tábora. Szaporodik a gazemberek sora, például a legujabbak közül: Keeskemóthy, Gerber, Poroszszy gróf s ki tudná őket mind elősorolni? Nines hét, hogy orszagra szóló szenzációs büntény ne történnék.

Isten a saját képére teremtette az embert. S íme, hány ember porba dobja magát. Örül, vak szenvedély lázas állapotában nem retten vissza a legrémítőbb, a legborzasztóbb büntől sem. Nem fél a törvény sujtó kezétől! A pénz utáni mohó, kapzsi vágy érzékellené teszi minden jobb, nemesebb felfogás iránt. A mai ember a pénz betege. A pénzvány legyőzi szívét, lelkiismeretét, a józan ész diktálta emberi kötelességeket.

TÁRCA.

Vizesöppek.

Van nekem egy nagyon kedves barátom, aki tudását illetőleg esuespontján áll ama színvonalnak, a hova a felvilágosodott XX ik század emelte a nőt. Más tekintetben azonban, mintha visszajáró lelke volna dedányai egyikének, aki otthon ül rokkája mellett és neveli gyermekeit. Nem találkozhatunk vele a deli korzókon, a versenyeken, hanem a jól orzött háziúzhely mellett, amazoknál sokkal élénkebb részt vesz minden kulturális, minden humanisztikus mozgalomban. A nevet nem iktatom ide, mert szerénysége fellázadna ez ellen.

Hát ez a jóságos asszonyka mély megilletődéssel olvasta, látta a nyomort, amely mind megdöbbenőbb mérveket ölt. Látta, olvasta, hogy mennyien éheznek, táznak a munka híján: mennyien élnek úgy szent Isten szabad ege alatt, a honnét meg egy kis reménység se világít le rájuk: hogy majd csak jobbra fordul helyzetük.

Igaz, vannak jótékony egyesületek, rendeznek jótékony ezélu multságokat a szűkölködők javára; de rendkívül találon jegyezte meg a minapában Budapesti

Pérez! Ezzel fekszik le, ezzel ébred, ezzel boldog, nélküle beteg.

Gyenge az ember. Nem tud az átkozott esábitásnak ellentállni, nem képes megküzdeni vele. önmagának parancsolni. Ha a lelkiismert daczolni is akar a bűnnel, ha a törvény büntetésének teljes előérzetében is van az ember, mégis a kapzsiság, a beszámíthatlanság bizonyos foka felülkerekedik a becsületérzésen s magával rántja az embert az örvénybe, melyből ki nem lehet többé jutni, bár a törvény sujtja a bűnöst, a magukról megfélemedező emberek mégis haladnak föltartoztathatlanul a becsületesség útján, nem félve sem törvénytől, sem Istentől.

Igen gyenge az ember. A pénz uralkodik a társadalmon, dobál ide-oda, kénye kedve szerint hanyvet bendükköl; totemel, le sujt; rabjaul ejt, azután elboesájt, megmutatja a menyországot és a pokolba ránt. A pénz rabjai lévén feltétlen hatalmát mindannyian elősmerjük, hiszen korlátlanul rendelkezik velünk.

Bűneink, a mai társadalom bűnei, szinte gyógyíthatlan betegséggé fajultak, mert az erkölcsi gyöngülésével a börtöntől,

sőt az akasztófától való félelem sem szab gátat a gonosztevőknek.

Mikor változnak a mai viszonyok?

Majd ha a társadalomban mások lesznek a felfogások, majd ha erősebb lesz az erkölcsi érzés, s a pénz hatalma nem lesz oly korlátlan, mint ma.

Fel kell ébrednie mély álmából a társadalomnak és be kell látnia, hogy maga is bűnös. Kell hogy felvirradjon az idealizmus kora, mert csak az ideálisan gondolkozó ember lehet abszolút erkölcsös csak ideális társadalom lehet boldog.

Nemesíteni kell a népet, ki kell ragodni az elméket a materializmus posványából, meg kell tisztítani a sziveket a realizmus sarától és vissza kell vezetni a lelkeket az eszménytemplomának oltáraihoz.

Csak oly nemzet lehet nagy, hatalmas, utólérhetetlen, melyben kevés a bűn. Csak oly társadalom lehet erős, melynek erkölcsi alapja szilárd és megingathatatlan.

emberbarát, hordjuk össze filléreinket a szükség enyhítésére.

Kezdetben szinte naivnak tűnt fel a terv, mely részleteiben ebből áll.

1901 január 1 től, 1902 január 1 ig tegyen ki ki naponta 4 fillért egy perzselybe, vasárnaponként 6 fillért, a saját születése napján pedig 36 fillért. Ez az év végén 16 koronára növekszik. 25×16=400 koronát tesz ki. Mert 25 egyént hódított meg szép terve számára. Minden fölszólított készséggel vállalkozott, hogy belépjen a „Vizesöpp Társaságba”. Így nevezte el barátom a mi kis körünket.

Terve szerint az 1902 év január 1 én begyűlt 400 korona, melynek ráeső részét addig ki ki a saját perzselzében örzi, két egyenlő részre lesz felosztva még pedig a fele jótékony, a fele kulturális célra, 200 koronát oly nagy szükségét szenvedőknek juttatnak el, a kiket közvetlen információ alapján ismerünk.

Zajtalanul, ülészés és főleg az egyéni hiúság teljes kizárásával akarunk adni. Valamelyik napilap lesz az összeg hovaforrásáról beszámolni, illetve nyilvánosan nyugtázni, a nélkül azonban, hogy a gyűjtők neve közzékerüljön. Mert a Vizesöpp Társaság csöndesen, névtelenül működik.

Az összeg másik feléből, 200 koronából, a gyűjtők közül kiválasztott négy hölgy egy, esetleg több, képzőművészeti,

Naplóban megjelent kedves nyílt levelében a nemzet csalógánya Blaháné, hogy az eféle jótékonykodásokra való dekoratív előkészület akkora költséget igényel, a mely sok esetben a bevétel felét föl emésztí.

Sőt ugyanez történik egyeseknél is, vagy hogy rosszabb, Ő nagysága teljes lelki emelkedéssel fizeti le az ő 10 koronáját a belépő jegyért; de ugyanez ötletből letesz 20 szor, 40 szor 10 koronát az e Jótékonyezélu multságára készült toilettéért, a melynek anyaga nagyobbrészt importált, külföldi produktum, sőt tán még a készítője is valamely bécsi vagy párisi ezég.

Tenger pénzt adunk ki a jótékonyosság örve alatt, de a voltaképpeni célra alig jut pár hitvány fillér.

Ezen a tarthatatlan állapoton törte az ő okos fejcséjét, emésztette nemes szívét az én kedves barátom már nagy idők óta. És bántotta az is, hogy az eféle jótékonykodás csak amolyan átmeneti jellegű, szalmatüzként fellobbanó láng, a mely aztán csakhamar ismét kialszik.

Permanens segély kellene itt, sóhajtott föl barátom.

Es kibontakozott elméjéből az a szép terv, a melylyel a mult év elején állt elibenk.

Mi, a kik nem áldozhatunk százakat, ezreseket, mint pár tehetős nagyielkü

A torontálmezei vizsgálatok folytatása. Néhány nappal ezelőtt rövid hirben jeleztük, hogy Kaffka László miniszteri tanácsos beterjesztette a megyei vizsgálatok eredményéről szóló jelentést a belügyminiszternek s mint most értesülünk, újabb utasítást kapott, hogy Torontálmezeibe leutazzék a vizsgálatok folytatására. Kaffka László legközelebb már meg is érkezik Nagybeeskerekre.

A közegészségügyi törvény módosítása. Az országos közegészségügyi tanács legutóbb tartott ülésében előzetes hosszabb tárgyalások után végleg magállapította az 1876. XIV. t. cz. VIII. fejezetének megváltoztatására vonatkozó javaslatát. Az említett fejezet intézkedései a gyakorlatban elégteleneknek bizonyultak a kuruzslás megakadályozására, s ezért a tanács szükségesnek tartja, hogy a célra vezető intézkedések a régiektől teljesen eltérő elvi alapon jöjjenek létre.

A közigazgatás egyszerűsítése. A P. E. jelenti: Szét küldték a belügyminisztériumból az ország összes törvényhatóságainak a közigazgatás egyszerűsítésére vonatkozó s az 1901. évi XX. törvények végrehajtásáról szóló miniszteri rendeletet. A törvény 12 főbb paragrafusból áll s hozzá van csatolva a nagyterjedelmű végrehajtási rendelet. A szétküldött rendelet különösen a főlebbezések határidejét körvonalazza s újabb utasításokat ad az eddigi gyakorlat helyett. A főispánok és a tiszti ügyészek főlebbezési joga továbbra is érintetlenül marad a rendelet szerint a közigazgatási ügyekben, míg a főlebbezések és igazolási kérelmek beadására tizenöt napot állapít meg, de csak abban az esetben, ha a törvény másképp nem intézkedik. A kibocsátott miniszteri rendelet 1902. év január első napjával lép érvénybe.

iparművészeti, népipari vagy irodalmi művet vásárol. De ez csak magyar termék legyen: magyar művész, magyar író, magyar iparos műve.

E tárgyakat a gyűjtők maguk közt kisorsolják.

Igy jut egy vizesöpp a szűkölködőknek és egy vizesöpp ama szomszában már-már elepedő talaj öntözésére, melynek neve hazai ipar.

Igen, a hazai ipar, a mely ugy rakja elének termékeit, mint a vásári panorama mutogató az ő tetszetős képeit. Merő időtöltésből belekukkanunk az elvonuló képekbe, a nélkül, hogy eszünk ágába is lenne természetben fölkeresni a látott csodaszép tájakat. Megtekintjük, elismeréssel bámuljuk meg a mieink szép produktumait, de ha rákerül a sor, hát a hazai gyártmány helyett veszünk seveire, meissenei porcelánt, lionselymet és tudj Isten honnan hozzánk került importált cikket.

Legyen a magyar földbe gyökeredzett művészetünk, iparunk és mikor főleg ez utóbbinak lendületet adunk, egyuttal önérvényesítésünk szerzett kereséshez juttatjuk azt, a ki most még alamizna gyanánt se talál egy harapni való falatot.

És mindezt a mi 400 koronánk viszi végbe.

Tessék abban hagyni a nevetést.

Mi elég vakmerők vagyunk uttoroknek tekinteni magunkat, illetve eszméjét az én nemes barátomnak és az a remény

A gazdasági munkások segélypénztára.

— Az első esztendő. —

Még csak egy éve annak, hogy az 1900. XVI. t.-c. alapján életbe lépett az Országos Gazdasági Munkás és Cseléd-segélypénztár. Mikor ez az emberbaráti intézmény megkezdte üdvös működését, mindenfelé igaz örömmel fogadták a magyar gazdasági munkásnak — a föld népének — ezt a leghivebb jó barátját.

Az új törvényt csakhamar elneveztek a szegény ember törvényének, mert a józan magyar munkás gyorsan belátta, hogy ezt a törvényt csakis az ő javára alkották és fölismerte azt is, hogy egyedül ennek a törvénynek köszönheti, most már biztosíthatja magát afelől, hogy előregedésére, munkaképtelensége idejére, nem kell kodusbotot fognia.

Ez a törvény senkire sem erőszakolja, hogy tagja legyen a segítő-pénztárnak. Kinek-kinek kényére hagyja hogy beiratkozik-e vagy nem iratkozik be a segítő-pénztárba. A törvényhozás bölcse jött el, amidőn abból indult ki, hogy akarata ellen senkin sem fog az új törvény segíteni.

A józan magyar munkás saját sorának maga a kovácsa. Nem szereti a minden áron való gyámkodást. Maga akarja megkülönböztetni a jót a rossztól és most is bebizonyította, hogy szívesen sorakozik az egyedül az ő javára életbeléptetett intézmény védőszárnyai alá, mert a saját szemével látja, hogy ez az emberbaráti intézmény az ország legelőkelőbb vidékein is milyen nagy gondal ápolja és istápolja azokat a gazdasági munkásokat, kik segélyre szorulnak.

A segélypénztár egy évi működése világosan bizonyítja, hogy a föld népet gyakran éri olyan baj, mely őt munkaképtelenné teszi és gyakran fordulnak elő olyan balesetek, melyek a földműves nép családját örökre megfosztják a kenyérkeresettől.

Még csak egy esztendeje, hogy a

kecséget, hogy követőkre találunk. Mert huszonötön vagyunk és összekuporgatunk 400 koronát, de ha akadna nemes csak itt a fővárosban, hanem a vidéken is 10—20—100 ilyen Vizesöpp-Társaság, ezekre növekednék a fillérből gyűlt koronák összege.

Naponta 4 fillért egy perzselybe. Ki eszi ezt meg? Van ebben valami összefogadás. Egy kis rendszeret, egy kis gondosság, egyéb semmi.

Fölkérem tehát a szerkesztő urakat: kegyeskedjenek helyt adni igénytelen cikkeknek, a melyek meglehetősen gyarlón adja vissza azon nemes barátom szép intencióját, de tán egy kis jóakarattal kihámozák belőle, hogy azok a parányi vizesöppök, a melyek a 25-ös társaság perzselyéből csurrának, idővel patakokká, folyokká dagadhatnak, a melyekből testet-lelket sorvasztó szomjuságát nemesak egyes szegények, de tán még a haza egyik legmostohabb hármas ikre is: az irodalom, a művészet, az ipar esilapíthatná.

Es ha jó szívünk segélyével kiegészítik hiányos fejtegetéseimet, átérzik, átértik, a mit meglehetősen kezdetleges módon fejtem ki, az a remény kecséget, hogy a vidéki jóra és szépre fogékony olvasónk közt is alakul több ilyen 25-ös Vizesöpp-Társaság, a mely 1902 év végén kiüríti perzselyének tartalmát a jótékony, a közművelődés oltárán.

Kövér Ilma.

segélypénztár hasznos működését megkezdte és már eme rövid idő alatt 760 földműves jutott abba a szomorú helyzetbe, hogy jótéményét kénytelen volt igénybe venni. A segélypénztár minden egyes esetben gyorsan gondoskodott a bajba jutott ember gyógykezeléséről és anyagi támogatásáról, hogy betegsége ideje alatt ne legyen kénytelen családjával együtt az irgalomkenyéren tengődni.

A beállott baleset 58 földművelőt megölt. Mind az 58 esetben a család a legnagyobb nyomorban maradt hátra. A segélypénztár központi igazgatósága sürgősen intézte el az özvegyek kérelmét és minden egyes esetben 400—400 koronát szolgáltatott át a nyomorral küzdő családnak.

A beállott baleset a segélypénztár tizenhat tagját, a megejtetett orvosi vizsgálat szerint, mindenkorra munkaképtelenné tette. Ezekben az esetekben a központi igazgatóság szintén a legméltányosabban és a legnagyobb gyorsasággal intézkedett és ma már mind a 16 munkaképtelenné vált tag élete fogytáig részesül a törvény által előírt anyagi támogatásban.

Ezek a számok világosan beszélnek és egytől-egyik hirdetik ennek az emberbaráti intézménynek szükséges voltát.

Világosan látható ezekből a számokból, hogy a segélypénztár rövid fennállása óta is már sok szerencsétlen embert mentett meg a kodusbottól és számos özvegyet mentett meg a kétségbeeséstől.

Az emberbaráti intézmény üdvös működése bizonynyal az oka annak, hogy a segélypénztár tagjainak száma olyan gyorsan emelkedik. Mert eltekintve attól, hogy az 1900. XVI. t.-c. 8. §-a alapján a gazdak által kötelezőleg biztosított események száma mintegy 500.000, a segélypénztárba beiratkozott rendes és rendkívüli tagok száma is már elérte a 13.000-ot.

A segélypénztár igazi emberbaráti működése buzdította bizonynyal arra a királyi hercegeket, főrendeket, a képviselőház tagjait, nagybirtokosokat, a külföldi kulturális pénzintézeteket, a vármegyéket és községeket, hogy olyan nagy számban csoportosuljanak a segélypénztár alapító tagjai sorába. És bizonynyal ez az oka annak is, hogy az év végéig beiratkozott 1000 alapító tag 150.000 koronával gyarapította azt a vagyont, melynek egyedül az a hivatása, hogy a föld népet támogassa, istápolja.

A rom. kath. templomépítési egyesület Sylvester estélye

Ez az estély, melynek rendezése nagy-szabású előkészületeivel már hetek óta foglalkoztatta városunk közönségét, fényesen sikerült, dacára annak, hogy egy előre nem látott baleset majdnem lehetetlenné tette az estély megtartását.

A már 1/8 órakor egybegyűlt fényes közönség, a mely a Bohn féle nagytermet utolsó zugáig is megtöltötte, azon nem épen kellemesnek mondható meglepetésben részesült, hogy úgy a nagyteremnek, mint egyáltalán a szálló összes helyiségeinek acetilén világítása makkacsul megtagadta a szolgálatot, a mi nem annyira a helyzet eredetisége fölött kacagó publikumban, mint inkább a rendezéségnél leirhatatlan konsternációt okozott, annál is

inkább, mert a különben szép világitással előzőleg megejtett próba fényesen sikerült.

Minden kísérlet a világitást működésbe hozni meghiusulván, a rendezőség ezen kétségbe ejtő helyzetében máris azt hangoztatta, hogy az előadást meg nem tartja, a mi ellen azonban a már egybegyűlt, mulatni vágyó közönség erősen tiltakozván, olykép segítettek a bajon, hogy hamarjában előteremtettek annyi gyertyát, a mennyi épen előteremthető volt, ezeket részben a közönség között szétosztották, részben pedig ott a hol lehetett alkalmazták s úgy 9 óra felé fényes sötétség közepette végre kezdetét vehette az előadás, melynek első száma, Szontágh Klára kisasszonynak remek szavalata, nyomban kellemes hangulatba hozta a már nyugtalan közönséget. A zajos tapsvihár után, melylyel a közönség az első számot jutalmazta, következett a főgymn növendékei zene s énekarának Juhász Károly tanár vezetése alatt előadott 2 sikerült zeneszáma s ez után a Szent Ceciliát ábrázoló élő kép ének és harmónium kísérettel. Ezt az előképet az abban résztvevő főalakoknál fogva inkább egy néma költőmenynek lehetne nevezni, oly elragadó szép látványt nyújtott. Hesz Elza kisasszony elbűvölő szépsége a hű jelmezben és a görög tűz fényében teljesen érvényre jutott és valósággal menybéli alakot varázsolt a néző elébe. Nem kevésbé valósággal a menyből alászállt angyalok voltak Wildpret Ilka, Róza, Pálkás Irén és Schenk Anna kisasszonyok is, kik bármely szépségversenynek komolyan veendő pályázói lehetnének. Leírhatatlan tapsviharral honorálta a nagy közönség a látvány élvezetének varázsát. Végül Murai Károlynak a „Huszárszerelmem, két felvonásos vígjátékát adták elő s habár a közreműködők, a színpadon uralkodó sötétséggel küzdöttek, az előadás minden tekintetben sikerült. Különösen kiemelendők Stasik Melánia kisasszony (Ann) Roth Margit kisasszony (Hüppigné) Augustin Viola k. a. (Sárka) és Pálkás Ilona k. a. (Zsuzsi), kitűnő játéka; és nem kevésbé helyüket állták Roth Vilmos ur (Kálmán) Bögs Lajos ur (Pista) Bay Bertalan ur (Berényi) Takovits Iván ur (Hüppig) Szontágh Hugó ur (Kenéz) és Naszády József ur (Barkos) szerepében, mely mindmegannyi jó alakítás volt és úgy könnyen pergő játékkal, mint sikerült maszkjaikkal nagy derűtséget keltek.

Az éjfélt követően véget ért előadás világos viradtig táncz követte, a mely a piradó hajnallal mindinkább javuló világitás mellett a közönség kitűnő újévi hangulat közepett, csak a beállott reggelen ért véget.

Ugy az erkölcsi, mind az anyagi eredmény bőven jutalmazta a rendezés körül sokat fáradozott Wachtel Leó és Naszády József és dr. Türk Marcell urakat.

HIREK.

— **Eljegyzés.** Dörner Oszkár maroslyei kir. járásbírósaági telekkönyvi átalakító, Phuzanovszky Kornélia kisasszonyt Nagytériáról jegyezte el manának.

— **Katonai kinevezések.** Őcsászári és apostoli királyi felső f. évi január 1-től számítandó ranggal Fehér Istvánt a 32 gyalogezred tartalékába hadnagygyá, Vincze Dezsőt tartalékos haszár tiszthelyettesé, Szontágh Sándort pedig tartalékos honvéd tiszthelyettesé kinevezte.

— **Új évi üdvözetek megváltása.** Özv. Kikindai Ferencné urnő az új évi üdvözetek megváltásáért a „Humanitás” négyesületnek 8 koronát. Draxler Lipotné

urnő pedig ugyanezen egyesület kisdobója részére 20 koronát adományozott.

— **A Nkikindai kaszinó közgyűlése.** A kaszinó 1902. jan. 12 én d. u. 3 órakor tartja évi rendes közgyűlését, melyre a tagok érdeklődését felhívjuk, mert ez a tisztújítással lesz egybekötve.

— **A megyés püspök beteg.** Desseffy Sándor megyés püspök — mint egy Temesvárról érkezett táviratból részvétellel értesülünk — súlyos beteg. Ezt a hírt bizonyára egyházmegyeszerte részvétellel fogadják. Tegnapé őt lett hirtelen rosszul az egyházfejedelem. Lázról panaszkodott, de komolyabb bajt nem tulajdonított neki a hatvanhét éves, még mindig jószinben lévő egyházfejedelem, A tegnap esti évszáró „Te Deum”-ot is a megyés püspök pontifikálta volna, de mert állapota tegnap rosszabbra fordult, erről is le kellett mondania orvosainak szigorú kívánságára. A hülés okozta láz tegnap egyre erősebben gyötörte az egyházfejedelmet s ezért hívták dr. Bieder Vilmos és dr. Mály Antal tanácsára dr. Kéty Károly egyetemi tanárt a püspök betegágyához, aki a távirati hívásra tegnap reggel Temesvárra érkezett. Kéty dr. a megyés püspök betegségét, amely hülésből ered, súlyosnak mondja ugyan, de komolyabb aggodalomra nincsen ok. Az újévi tisztelgések ma a püspöki aulában elmaradtak.

— **A torontálmegyei gazdasági egyesület** 1902. évi január hó 12 én délelőtt 10 órakor Nagybecskerekben a vármegye-ház nagytermében rendes félévi közgyűlést tart, melynek tárgysorozata:

1. Elnöki jelentés az egyesület 1901. évi működéséről.
2. Taglétszámi ügyek.
3. Jelentés az egyesületi pénztár s az egyesület kezelése alatt levő költségtérítési és bikaközvetítési alapok állapotáról.
4. Az alapszabályok II. §. b) pontja értelmében a számadások megvizsgálása céljából az igazgató-választmány által kiküldött bizottságnak a jelentése.
5. Az 1902 évi költségelőirányzat megállapítása.
6. Miniszteri leiratok s társegyséletek megkereséseinek bemutatása.
7. Folyó ügyekről szóló jelentés.
8. Indítványok.

— **Ipartestületi közgyűlés.** Az ipartestület az évi közgyűlését február hó 2 án délután két órakor fogja megtartani az ipartestület házában nagy termében.

— **Szegény gyermekek felruházása.** Lélek emelő folyt ünnepély folyt le a boesári állami elemi iskolában, mint levelezőnk írja, új év napján. Baich Iván báró földbirtokos az állami elemi iskola gondnoka tizenkét szegény gyermeknek, a kik nem járhattak iskolába, mert nem volt téli ruhájuk, adományozott teljesen új ruhát, eszimat. Megindító volt, mikor a szegény német fiukat a tetszedős magyar zsinoros ruhába felöltöztve a szülőikhez haza eresztették. Ugrálva futottak hazafelé. Többen a módosabb fiuk közül sirásra fogták a dolgot a csinos tetszedős magyar öltöny láttára, arra kérve szülőiket, hogy nekik is csináltassanak magyar ruhát. Így hódított a magyar ruha. Később a szegény gyermekek szülői ellátogattak az uradalmi kastélyba, hogy a kegyes szívű főúr jótékonyágát megköszönjék.

— **Végzetes szerencsétlenség történt** Csütörtökön délután Rajkov Mita 370 ó. i. számú szárazalmában. — A malomban ugyanis Rankov Milan egy véka kukoriczát örömetett s a nagykerék előfogat lovat szabadjára hagyva bement a molnárhoz beszélgetni. Így történt azután hogy Pál Domonkos 7 éves Ferencz nevű fia a malomba bement s itt a nagykerék és orsó közé kerülvén halálos kimenetelű baleset áldozata lön. — Rémes látvány tárult a helyszínén megjelent hatóság közegének szeméi elé. — Pál Ferencz koponyája a földmerhetetlenségig széttroncsolódott s a hulla mellett a földön vala-

mint a kerék fogain és az orsón a kilocsant agyvelő részei látszóttak. — A hulla törvényszékieleg felboncoltatott és Rankov Mita valamint Rankov Milan ellen az eljárás folyamatba tételt.

— **Életunt asszony.** Csütörtökön délután Szirák Mária 45 év körüli Topolyai illetőségű asszony, 1797. ház szám alatt lakó rokonainál, az istállóban egy kötőfékre felakasztotta magát s a hatóság emberei már csak a halál beálltát konstataáltak. Tettének oka férjével való folytonos viszálykodás.

— **Talált tárgyak.** A Szylveszter esti mulatság alkalmával elveszett 2 drb. selyem zsebkendő, a rendőrségnél átvetők. Találtat továbbá egy Wertheim kules, melyet igazolt tulajdonosa szintén átvehet a rendőrségnél.

— **Sikkasztó könyvelő.** Egy temesvári takarékpénztári könyvelő 5 ezer koronát sikkasztott és megszökött. Erről küldött értesítést a temesvári rendőrség. A sikkasztó neve Szidón József.

— **Erdő titka.** Még mult november hóban közöltük a hírt, hogy a szerb-csanádi urak az erdőben tartott hajtó vadászat alkalmával egy levágott, felosztásnak indult emberi férje bukkantak. A rejtélyes ügyben a nyomozást megindították s e héten az erdő sűrűjében egy bozótban a holttest is megtalálták teljes felosztásban, kötéllel és zsineggel megkötözve. A ruha után megállapították, hogy a holttest Tokaji Bálint szegedi hentes mester tizenegy éves Kálmán nevű fia, a ki Szerb-Csanádon Müller Péter gazdálkodónál volt esérébe a német nyelv elsajátítása végett. Eddig minden körülmény oda mutat, hogy a szegény fiu bünténynek esett áldozatul.

— **Szylveszter estélyek Zombolyán.** A zombolyai Férfit Dalárda a Schaff szállodában igen kedélyes és mulatságos, tombolával egybekötött Szylveszter estélyt rendezett. A 11 óráig tartó hangverseny a legszébben sikerült. Különösen ki kell emelnünk a következő urak, Leitner Kálmán hegedű, Fereh Vilmos zongora és Frey János fuvolajátékát, mint a melyek az estélynek fénypont képezték. A szépszámu közönség a tapsokban nem volt fukar. Minden egyes szereplőt tapsviharral tüntetett ki. A hangverseny végén Leitner Kálmán és Fereh Vilmos kettős szép játéka egészen alragadta a közönséget. A szép művészi játékot hatalmas, szünni nem akaró tapsviharral jutalmazta. Utána tombola következett. Ezt pedig reggelig tartó fesztelen és kedélyes táncmulatság követte. — A zombolyai Ipar és kereskedelmi kaszinó szintén igen élvezetes estélyel rekesztette be az évet. A táncmulatság itt is kiváló viradtig tartott...

— **Új magyar lap.** Török-Kanizsán „Török Kanizsa és Vidéke” címmel lap indult meg 1902. Január 1-én. A különböző vallásfelekezetű és nemzetiségű polgárok között az eddigi béke fentartását és a szeretet növelését tette programjává. A lap Öbén szerkesztődik. Felelős szerkesztője: Schlinger József. Főmunkatársak: Sznopek János és Gräbeldinger Péter.

— **Visszatérő délvidéki kivándorlók.** Tegnap már jelentettük, hogy a nyolcvanas évek derekán Dél-Magyarországból, Szmirna-Bessenyőből több torontálmegyei községből Bulgáriába kivándorolt magyarok közül 15.000 főnyi jelentkezett, a kik vissza akarnak térni Magyarországra.

Ebben az ügyben illetékes helyről a következő értesülést nyertük:

A nyolczvanas évek, a mikor Bulgária a török járom alól felszabadult és fejedelemséggé alakult az akkori bolgár kormány, hogy a Bulgáriában még nagy számban élő törököket kiszorítsa, a Dél-magyarországban különös Temes és Torontálmegyében élő magyarokat különféle ígéretekkel kivándorlásra csábította. Az ígéretek meg is tették a hatásukat, mert több ezerre menő magyar alattvaló kivándorolt Bulgáriába, a kik ezután ott letelepedtek és az ott élő törököket kiszorították. Ezek a kivándorolt magyarok, a kik időközben természetesen bolgár alattvalókká lettek, most vissza akarnak térni. Valószínűleg belátták, hogy Bulgária nem az a Kánaán, a melynek hitték és a szófiai osztrák-magyar konzulátus elé járultak visszatérés iránti kérelmükkel. Ez iránt a tárgyalások folyamatba tétettek és Széll Kálmán miniszterelnök nem zárkózik el a kérelem teljesítése elől, azonban eltelhetik még egy esztendő is, míg az ügyet véglegesen el lehet intézni. A diplomáciai kérdések megoldásán kívül ugyanis a telepítéssel járó egyéb kérdések is megoldandók, a melyek bizony sok időt igényelnek.

— **Egy milliárd perc.** Rendes életviszonyaink között egy perc az időnek rendkívüli csekély, jelentéktelen része s éppen ezért, mikor hosszabb időt percekben kell kifejeznünk, bizony nem igen válogatunk a számok nagyságában, hanem hanem rendszerint egy 6-7 számjegyből álló számot vetünk oda. Éppen ezért érdekes, hogy Krisztus Urunk születése, tehát időszámításunk kezdete óta, csak most telt el egy milliárd perc. Egy rendes évben tudniillik 525 600 perc van. Ez 19 száza don keresztül 998,640.000 percre rug. E számítás szerint tehát az első milliárd csak a jövő év augusztus 3-án délelőtti 10 óra 40 perckor telik be. Lassan halad az idő.

Regény.

A kötélverő inas.

William Westall-tól.

Fordította: **Weber Péter.**

I.

Inség és nyomor közt.

(Folytatás.)

Robin öt pudding szeletet vett, a melyeket anyja ellenzése dacára igazságosan szétszítva csakhamar el is költöttek.

Azután tovább indultak és sok ideig tartó bolyongás után végre egy vendéglő elé érkeztek.

Némán állotak meg a félig nyitott ajtó előtt. Az anya szomorúan és félénken tekintett a terem belsejébe és valami látható izgatottság fogta el egész valóját, mielőtt a terembe lépett. A mintegy átszelemült arca a reménynek és kíváncsiságnak némi vegyülékével tündökölt, de már a következő pillanatban mint egy halott sápadtan, kétségbeesve és leverve tért vissza az utcán váró gyermekéhez.

Ajkára sokáig nem jött szó, kimeresztett, bémésködő szemmel tekintett maga elé, de később könyök tódultak szemébe és megtört hangon gagyogta: „Nincsen levél, nincs tudósítás, semmi

hir, semmi — semmi. Óh Vilmos, egyetlen Vilmosom! Vagy meghalt vagy elmerült a hajó, a melyen jönnie kellett; a világon semmi sem lett volna képes őt arra bírni, hogy engem elhagyjon — semmi, csak a halál. — Jer, menjünk“.

„Hová megyünk, anyám?“ kérde a gyermek aggódalmas és siránkozó hangon.

„Nem tudom; valahová. — Óh, bárcsak magához venne bennünket a jó Isten! Mennyire vágyódom meghalni, mert „Ő“-t elvesztettem; de neked élned kell, kedves gyermekem. Jer, koldulással fogunk élni, míg Hampshire-be érkezünk.

Megragadta gyermekének a kezét és lassan ugyanazon az uton visszafelé indult, a melyen az imént oly reményteljesen a vendéglőhöz jött. — Épen a hírhedt állami fogház, Newgate mellett haladtak el, a midőn egyszerre teljesen besötétedett és a hó sűrű pelyhekben, dermesztő jégesővel vegyülve esni kezdett. A hidegtől és nedvességtől didergő lakás nélküli két bolyongónak nagy fáradságba került, hogy a legközelebbi tárgyat is megkülönböztessék egymástól.

„Newgate, a félelmetes börtön“, mondá az asszony, „a melyben a szegény rabokkal úgy bánnak, mint a vadállatokkal és nem ritkán egy-kettőt halálra is kínoznak; és ezeknek mégis talán jobb életük van, mint nekünk; mert legalább ennivalót kapnak és nem kell nekik az éjjelt hidegben és fagyban a szabad ég alatt eltölteniük. Ó, hogy ennyire kellett jutnunk! Szegény Robin, hogy remegsz! Csak egy vékony ujjas van rajtad és ez is teljesen átázott.

„De az én ujjasam van olyan vastag, mint a te ruhád“, válaszolá a gyermek hősiesen.

„De én meg öregebb vagyok, mint te és többet tudok elviselni. Ha a mai éjszakát is pihenés és szállás nélkül ide-oda bolyongva kell eltöltenünk, úgy attól tartok, hogy megbetegszel.“

„Anyám, nem hiszed, hogy az a jó, öreg úr, a ki az előbb pénzt adott, éjjeli szállást is fog szerezni?“

„Nem hiszem, — de jó gondolat, Robin. Legfőleg elutasíthat bennünket. Jer keressük fel és kérdezzük meg.“

Elérték már az utcát, a melyben a könyvkereskedő lakott és egy pillanatra megállottak, hogy összeszedelőzködjének. Az asszony lerázta a havat ruhájáról, de midőn a tekintete a gyermekre esett, szegény, kintott anyai szívét kimondhatatlan fájdalom lepte el. A fiú fogvaczogva állott ott, arca halvány volt a hidegtől, ruhájáról pedig esepegett a víz. Épen egy bolthelyiség előtt voltak, a melyben másoktól levett, elhasnált olesó ruha darabokat adtak el; mindjárt az ajtón egy gyermekköpönyeg volt felakasztva. Ekkor hirtelen, egy pillanatnyi impulzust követve lekapta a köpönyeget, Robin vállára vetette és sietve tova vonta őt magával. — Senki sem vette őket észre a boltból; de egy a szomszédházban lakó szatócs titokban megfigyelte őket és most hangosan kiabálva a rendőrséget hívta.

Az asszony ragadmányával el menekülhetett volna, mert az éj sötét volt

és a hó oly sűrűn esett, hogy a legközelebbi keresztlutczába való befordulással üldözőiknek figyelmét könnyen kikerülhették volna. De menekülésük nem sokáig tartott, mert az asszony hirtelen megállott és gyermekeéhez így szólt:

„Robin, helytelenül cselekedtem, mert nem gondoltam meg, a mit tettem. Atyád felesége nem akar tolvaj lenni. Inkább nyomor közt pusztuljunk el, semhogy becstelének legyünk. Jer, adjuk vissza a köpönyeget.“

Ezen szavakkal levette a köpönyeget a kicsinynek a válláról és a bolthoz akart visszatérni. Alig tett azonban néhány lépést visszafelé, midőn a ruhakereskedőt és a szatócsot magával szemben találta.

„Itt vannak“, kiáltá az utóbbi.

„Ez az én köpönyegem“, mondá a kereskedő „maga ezt az előbb az én boltom ajtajáról vitte el“.

„Igen, én cselekedtem, de bánom a tettemet; azért vissza is hozom a köpönyeget. Tessék, átadom.“

„Természetes, hogy visszafogadom, de egyúttal magukat is magammal viszem. Szomszéd úr, nem lenne szíves, egy rendőrt ide hívni“.

„Kérem; csak vigyázzon a tolvaj-nőre.“

„Kedves uram“, esdekelt az asszony „bocsásson bennünket szabadon; nem akartam önt meglopni. Istenemre nem. Abban a pillanatban eszmélet nélküli állapotban kellett lennem, de mégis azonnal beláttam, hogy nem helyesen cselekedtem, és a mint ön látja, épen vissza akartam vinni a köpönyeget. A pillanatnyi kísértésnek nem voltam képes elletállani; szegény kicsiny gyermekem majdnem megdermedt a hidegtől és én szerencsétlen anyja nem tettem érte semmit, mert nincsen pénzem és lakásom. Ó édes, jó úr, saját anyjára kérem, bocsásson bennünket szabadon.“

A kereskedő a szegény asszonynak esdeklő kérésétől és nyomorától meghatva látszott lenni és barátságos hangon mondá: „Én szívesen szabadon bocsátanám ha hatalmamban állana de én nem tehetem, mert esetleg állásomba kerülne. Remélem azonban, hogy a főnököm, Lazarus úr, nem fog szigorúan bánni önnel, ha elbeszélését hallani fogja és én is beszélek majd az ön érdekében. Menjünk gyorsan, mielőtt rendőr jön. Talán jobban tettem volna, ha oly sietősen nem hívatom.“

(folyt. következik.)

Felolvasó szerkesztő és lapfőlapadonos:

Dr. KISS KÁROLY.

Kiadói-Nyomda, N.-Kikindán. Telefon. sz. 15-

Hirdetések.

7195 sz. 1901 tkv.

Arverési hirdetmény.

A tkanizsi kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Perényi Lajos ügyvéd által képviselt tkanizsi központi takarékpénztár mint részvénytársaság vegrehajtónak Csobanov Momir és Steva-

nov Teofán (Tena) deszki lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 1780 kor. ennek, 1901 évi április hó 3 től, jóró 6% kamata, valamint 77 kor. 90 fill. költség további 510 kor. tőke ennek 1901 évi április hó 20 től járó 6% kamata 1/3% váltó díj 7 kor. 95 fill. óvásdíj és 45 kor. 70 fill. költség kielégítése végett a területen levő s a Csobanov Momir végrehajtást szenvedett tulajdonául a deszki 825 tjkvben A I. 252 házszám és 132 összeírás szám ház és belsőszékre 1033 kor., — az ugyanannak tulajdonául deszki 952 tjkvben A + 2517 hrszám alatt felvett szántó földre 441 kor., — az ugyanannak tulajdonául deszki 456 sz. tjkvben A + 1989 házszám alatt felvett szőlő földre 272 kor., a + 2183 ház. szőlő földre 240 kor., — és a feler szben végrehajtást szenvedett Csobanov Momir, — másik fele részbe Csobanov Momirné szül. Jevremov Danicza tulajdon ul a deszki 1104 tjkvben A I. 1613, 3278 házszám alatt felvett ingatlanokról a végrehajtási törvény 156 §-a alapján egészben 3084 kor. ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltek.

Az árverés megtartására határidőül, 1902. évi január hó 28 ik napjának d. e. 10 órája Deszk közsegházához kitűzetik azzal hogy az árverés alá bocsátott ingatlan a kikiáltási áron alul is elfog adatni.

Arverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10% -át készpénzben vagy oadékképesnek nyilvántított értékpapirban a kiküldött kezeihez letenni, vagy neki a bíróságnál előtelesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt atszolgáltatni.

T Kanizsán a kir. bíróság mint tkvi hatóságnál 1901 évi október hó 17 én.

Juhász, kir. aljbíró.

11823 szám tkvi 1901.

Arverési hirdetmény.

A nkikindai kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Déry Ede szegedi bej. varrógép kereskedő végrehajtónak Csikós Adám és neje Husztik Mária muzsai lakosok végrehajtást szenvedettek elleni 86 kor. tőke s jár. ügy a csatlakozott Bisc hitz Salamon és fia budapesti cégnek 104 kor. s jár. Szerb Pade közsgnek 228 kor. 70 fill. s jár. a Padéi ronn. kath. egyház pénztárának 400 kor. s jár. kielégítése miatti ügyben a területén levő a barnabáti 28 sz. tjkvben A I. 4 5 sor (61-65)/a/7/1 (90-91)/8/30 hrsz. szám alatt Csikós Adám mpadéi lakos tulajdon ul felvett szántó 489 kor. a padéi 343 számú tjkvben A + 1 sor 577 hrsz. szám alatt felvett szőlőből Csikós Adámot megillető 1/3 ód rész a C. 1. sor szám alatt Csikós Józsefné szül. Magyarai Terez javára bekebelezett haszonélvezeti joggal terhelt 161 kor. 60 fill. — a padéi, 738 sz. mu tjkvben A I. 1 sor. 456 hrsz. szám alatt felvett 4 hold szántóból Csikós Adám és neje szül. Husztik Mária mpadéi lakosokat megillető, 2/8-ad — rész 232. kor. a padéi 855 számú tjkvben A I. 1 sor 124/a/2 hrsz. 107 öir. szám alatt Csikós Adám mpadéi lakos tulajdonául felvett ház és beltelek a C. 2 sor. szám alatt Csikós Józsefné szül. Magyarai Terez javára bekebelezett haszonélvezeti joggal terhelt 800 kor. kikiáltási árban Szerb Pade közsegházánál 1901 évi január hó 17 ik napjának d. e. 10 órakor bír. végrehajtási árverés alá fognak bocsátatni ha azonban a padéi 855 számú tjkvben felvett ingatlanért a C. 2 sorszám alatt Csikós Józsefné szül. Magyarai Terez javára bekebelezett haszonélvezeti jogot megelőző követelés fedezet re szükségesnek mutatkozó 80 kor. be nem igertének úgy a Padéi 855 sz. tjkvben felvett ingatlan ezen haszonélvezeti jog nélkül s az összes ingatlanok a kikiáltási áron alul is elfognak adatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10% -át készpénzben v. óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezeihez letenni v. neki a bíróságnál előtegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt atszolgáltatni.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság Nagyikindán 1901 évi Október hó 15 é.

Kapustyák kir. tsz. ki bíró.

Óh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálgasodás ellen gyors és biztos hatásuk

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR” GYÓGYSZERTÁR

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

KAPHATÓ: Nagy-Kikindán: Csermák Károly, Erős Aladár, Neumann Ferencz Rogátsy Kálmán gyógyszerárakban. Csatádon: Bierbaum Gyula gyógyszerárakban. Német Csanádon: DermiaRóbert gyógyszerárakban. Török-Kanizsán: Bagary Géza gyógyszerárakban. Zombolyán: Dr. Botos Koronél, Holz Mátyás gyógyszerárakban.

Egy öreg ember titka.

Igaz történet az életből. Elbeszéli: ifj. Szabó István, Pakozd. (Utánnymás tilos.)

Jó emberek:

Nincs a világon drágább kincs a jó egészségnél. Sajnos, a mikor aztán beteg az ember, nem lel meg a betegségére való orvosságot.

En is 6 évig betegeskedtem és mindenféle orvosságot hiába próbáltam. Végre egyszer csak olvastam egy újságban Fellernek Elsa Fluid-járól, melyet Stubica ban készítettek. Na gondoltam magamban kiprobáltam ezt a szert is. Rendeltem próbára egy tuczatot és mondhatom nektek, jó barátaim: 6 évig nem tudtam járni a köszvénytől és a lábszágatásaim miatt és a tudat se tudtam. Tíz napig kentem magamat Feller-féle Elsa Fluid dal és olyan egészséges lettem, mint a makk. Minden szomszédom, sógorom és komám jött nézni, hogy milyen csodálatosan hat ez a szer, a mely segített rajtam.

Mindnyaján tudtak, hogy rendeltem még az Elsa-Fluidból. Eljött hát hozzámm Mihalý szomszédom, a kinek forrósága van a fejében, hideg leli és az arca, lába és a dereka fáj. Adok neki egy üveggel az Elsa-Fluidból és három nap alatt meggyógyult. A Pista is eljött a malomból, hogy adják neki az Elsa-Fluid csodaszert, mert a felesége köhög és szurást, nyilalást érez az oldalában. Képzeljétek csak jó emberek, két nap múlva az Elsa-Fluid teljesen segített rajta.

Éppen Józsefnapkor jön a nagymajori kora és meséli, hogy a gyermeke folyton hány, meg görcsöl érez a hasában és egyre sir, nem tudja szegény asszony mihez fogjon. Már összeszedtem egy fél patikát és a ven asszonyok is mindent kiprobáltak már a gyereken, de hiába. Elolvastam hamar azt az utasítást, mely a Feller-féle Elsa-Fluid mellé van csomagolva és néztem nincse segítség a gyerek bejára, s csakugyan van erre a bajra is: tíz csópp az Elsa-Fluidból tejben, azután bekenni Elsa-Fluiddal a gyerek hasát és ez okvetlenül segít. Adok hát egy flakóval az asszonynak és mondom: Ne csak ne búsulkodjék, nekem, a mi ebben a leírásban meg van írva az igazság, de ha hasznát a

szert, két üveggel kell visszaadnia egy helyett. De azt megmondom, hogy ha igazi Feller-féle Elsa-Fluidot akar, akkor világosan és olvashatóan írja meg: Feller V. Jenő gyógyszerár, Stubica templom-utca (Zágráb-megye).

Olesó is ám ez a szer: 12 üveg 5 korona és a postát is a patikai fizeti. A gyerek még aznap este meggyógyult és a kofa örömeben 20 üveg Elsa-Fluidot adott vissza 1 hét múlva.

A közsgben minden ember hallotta ezt az esetet és mindenki rendelt Elsa Fluidot.

Valtam a Joska lakodalmán is a farsangban és örömmel telt benne, mikor hallottam, a mint az emberek meséltek a Feller-féle Elsa-Fluidról. Az egyiknek a gyermekét meggyógyította a torró reszketegségből, a másikat a galandféregtől; hasmenés ellen, fogfájás ellen; viszketeg, sümör, orbáncz, sebek, görcsök, gyomor-fájás, rossz emésztés hanyinger, májba, szedülés, sápkor, váltóiaz és gyöngeség, idegesség stb. ellen használt nekik kitünően az Elsa-Fluid. Az egyik vért hányt, neki is segített, egy öreg szomszéd majd hogy ei nem vesztette a szemvilágát és most olyan jól lát, mint egy gyerek. Ezek szerint hát mindenre jó szer volt a Feller fele Elsa-Fluid. Még az okróknek és a disznóknak is használt; mert mikor nem keletett nekik a tukarmány, a gazdák beadták nekik Elsa-Fluidot és mindjárt ettek.

Mondhatom, jó emberek, ez az egyetlen orvosság, mely mindenre használ és mindenféle betegséget meggyógyít. — Hogy valódi kapjatok, irjatok pontosan ezen címre:

Feller V. Jenő gyógyszerár, Stubica templom-utca (Zágráb-megye).

Kivánom, hogy mindenkinek, a ki rendel, olyan jól szolgáljon mint nekem. Az isten áldjon meg benneteket.

Törv. védve.

Védjegy.

A valódi Feller-féle Elsa-Fluid az egészségügyi hatóság által meg van vizsgálva és jóváhagyva. A berlini, római, londoni, párisi és nizzai kiállításokon aranyéremmel tüntették ki. Csak akkor valódi, ha minden üveg az „Elsa” védjeggyel van ellátva.

Nemcsak betegek, hanem egészségesek is rendelik, mert az idegek erősít sére, az arcbőr üdítésére és szépítésére, a fej mosására, korpá és hajhullás ellen és ezenkívül mint kitünő szobanót is használják.

Egy tuczat (12 üveg) postán szállítva 5 kor., 24 üveg 8.60 kor., 36 üveg 12 kor. 40 l., 48 üveg 16 kor. — A ki másodsor rendel, minden 12 üveghez

1 üveget ingyen kap.

Mindenkinek szivesen me írom, hogy 20 évigbna voltam csak Feller-féle „ELSA-FLUID” menteti meg. Így ír Stácz Mihályné, B-S arvas.

Postán, vagy a pénz előzetes beküldése után bérmentve küldi az egyedüli készítő:

FELLER V. JENŐ gyógyszerárára Stubica templom utca (Zágráb-megye.)

Főektlárak Budapesten:

Török József gyógyszerárakban, VI., Király-utca 12.
Dr. Egger-féle „Nádor” gyógyszerárakban, Váci-körút 17.
Zoltan Béla gyógyszerárakban, V., Nagykorona utca 23.

Ki egészségét szereti, rendelje csak a Feller-féle „ELSA-FLUID” csodaszert. Juhász István, Dunaföldvár.

CSERMÁK KÁROLY

gyógyszertára a „Meváltóhoz“

Sürgöny-czim: Csermák Nagyikinda. **Nagy-Kikindán főter.** Sürgöny-czim: Csermák Nagy-Kikinda

Vegyí gyógyszerészi és hygienicus készítmények laboratoriuma.

Mindennemű rehis bel- és külföldi orvosi és gyógyszerészi különlegességek, kötszerek, toalette cikkek, illatszerek; gyógyborok: Cognac, Malag Madeira Scherry, Tokay; valódi Jamaica-rum, állatgyógyszerek, gyógy- és pipere-szappanok, orvosi műszerek, betegápolási cikkek, hőmérők gummiozikkék, óv szerek, arcz-, kéz- és hajkenőcsök, haj- és arczvizek, fog-, száj- és mosóvizek raktára.

Csermák Károly-féle nagyikindai kéz- és arczkenőcs. A hölgyek kedvencz arczkenőcse. Ezen kiváló hatásúnak bizonyult és nagy elterjedtségnek örvendő teljesen ártalmatlan összetételű szer a legalkalmasabb a széplő, bőratka, sömör, és pörsenésfoltok teljes eltávolítására, a sima, tiszta arczbőr előállítására és az üde arczszín megtartására. Nagy tégely ára: 1 korona, kis tégely ára: 60 fillér.

Csermák Károly-féle nagyikindai arczszépitő szappan igen kellemes illatu. Egy drb ára 50 fillér.

Csermák Károly-féle kitünő hajfestő szer, mely rövid idő alatt vissza adja a haj eredeti színét és azzal a kiváló tulajdonsággal bír, hogy sem a fejbőrt, sem a kezeket nem festi. Ára: 1 korona és 2 korona.

Csermák Károly-féle Champong- Watter (Champe- Fluid) a fejbőr erősítésére, a fejkorpa elosztatására igen kitünőnek bizonyult nagy elterjedtségnek örvendő hajszer, a hajhullást megakadályozza. — Ára 1 korona.

Csermák Károly-féle China pomád a legjobb hajnövesztő szer. Kis tégely: 1 korona, nagy tégely: 2 korona.

Mindezen szerek eredeti és kifogástalan minőségben esakis a készítőnél, Csermák Károly a „Meváltóhoz“ czimzett reáljogu gyógytár tulajdonosánál kaphatók.

Csermák Károly

gyógyszerész a „Meváltóhoz.“

FELHIVÁS.

Alulirott Bank igazgatósága közhirré teszi, hogy Hitelbefizetési üzletágának II. évtársulatát NAGY-KIKINDÁN, 1902. évi január hó 1-én megnyitja.

Ezen heti befizetési üzletág 5—5 évi időtartamra kölcsönös segélyezés céljából heti egy korona befizetése mellett betéti csoportokat létesít

A ki ezen heti betét üzlet tagja óhajt lenni, köteles könyvet váltani, a mi által 5 évre hetenkint legalább egy korona befizetésére kötelezi magát. A betétek adómentes 5% kamattal lesznek a résztvevők javára gyümölcsöztetve

A betéti könyvecskékre kellő biztosíték nyújtásával a résztvevők olcsó kamat mellett egész 260 koronaig, kölcsönt kaphatnak, melyek heti befizetésekkel 5 év alatt törlesztetnek.

Ezen üzletág szabályai a betéti könyvecskében bennfoglaltatnak s azok minden irányban kötelezők.

Felhivjuk a n. é. közönséget, a kik ilykép tőkét gyűjteni, avagy olcsó kölcsönt élvezni óhajtának, hogy e célra folyó hó december 27-től kezdve a közzgazdasági bank üzlethelyiségében betéti könyvecskét válthatnak.

A betéti könyvecskéért minden üzletrész után egyszer s mindenkorra egy korona fizetendő.

Kelt N.-Kikindán, 1901. december hó 18-án.

A közzgazdasági bank részvénytársaság igazgatósága.

Szőlőoltványok

szokványminőségben.
A legkiválóbb 42 bor- és csemegefajokan faj-
tisztán, teljes jótállással.

Élőkerítés

Gleditschia csemeték és magvak.

Uradalomnak, községeknek 3 évi törlesztésre is adatik.
Óriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövényű-
vény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös ke-
rítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély
kiadással, melyen nemhogy ember, de senni-
féle állat, még az apró nyulak sem hatolhat-
nak át. Minden rendeléshez rajzokkal ellátott
ültetési és kezelési utasítás mellékeljük. Ezer
csemete elég 200 méterre. — Ára 6 frt.

Diócsemeték. Óriási jüvedelmet biztosító
veltánál fogva, ennek tenyész-
tése számos gazdaságban az
utóbbi időben tendkívül elterjedt.

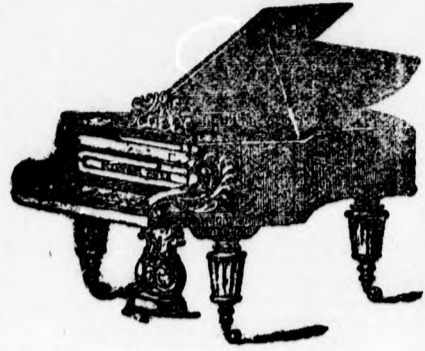
Színes fénynyomata főárjegyzék ingyen és bér-
mentve küldetik minden rendelési kötelezettség
nélkül. Az árjegyzésen kívül még egy olyan
könyvet kap ezzel, ki azt címére ingyen és
bérmentve küldetni kéri, mely nincsen az a
ház, vagy család, a hol annak tartalmát ha-
szonra ne fordítanák, városon, falun, pusztán,
gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így
még azoknak is igen érdekében áll, kik ren-
delni semmit nem akarnak, mert benne szá-
mos oly közlemények foglaltatnak, melyek
mindenkinek nagy szolgálatot tesznek. Cím:

„Ermelléki első szőlőoltvány-telep” NAGY GÁBOR,
NAGY-KÁGYA, u. p. Székelyhid.

KOSÁR BÉLA

zongora-,
piano, har-
monium- és
cymbalom
készítő

Raktar és kölcsönző intézet.

Saját, a legmodernebb igényeknek meg-
felelő műhely.

Temesvár-Józsefváros, Bonnáz-utca 15. sz.

Nagy választék saját készí ményű kitűnő hangszereknek és külföldi első rangu
gyártmányoknak.

Uj! Pedálos-cymbalom saját constructióval öntött kerettel és egészen vasból, alul nyitott pán-
célos hangszekrény, igen erős és kellemes hangu, remek kivitelű.

Különös előnye: „Határtalan hangtartósság!”

Több évi jótállás minden hangszereért.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Javítások és hangulások

Csak örvendeni fogok és becsülesemre válik, ha a n. é. közönség a fentiek igaz vol-
táról meggyőződést szerez. Kiváló tisztelttel

Kosár Béla.

Kiadói-Nyomdában

jó házból való két
fiu tanonezul
azonnal felvétetik.

Kis hirdetések

felvétetnek e lap

Kiadóhivatalában

Állást keresők, munkaadók, vevők és
eladók, bérlők és bérbeadók és mind-
azok, akik a nagyközönség köré-
ből keresik az érdekelt feleket,
hirdessenek a

„**Torontáli Közlöny**”
Kis hirdetések,
rovatában.

A kis hirdetések rovatában:
minden szó egyszeri beiktatása 2 fillér,
vastagabb betűvel 4 fillérbe kerül.

Vidékről igen kényelmesen be-
küldhetők a kis hirdetések posta-
utalvánnyal, mert a postautalvány
szelvényére a kis hirdetés szövege
is könnyen elfér. Az eljárás igen
egyszerű, mert mindenki kiszá-
míthatja a kis hirdetés árát.

A „**Torontáli Közlöny**”
Kiadóhivatala Népkert utca

Napról-napra miudinkább
jótéteménynek
és szükségletnek bizonyul
minden családban a

**Kathreiner-féle
Kneipp-malata kávé**
használata.

Gondos háziasszony ne kétsékedjék
tovább ezt a jóízű és egészséges
kávé italt bevezetni.

Tisztább pöttykávét nem létezik, és
nincsen jobb pótlás a babkávét
helyébe, a hol ez orvosilag eltiltatott.

Kathreiner-féle Kneipp-malata kávé
csak a »Kneipp páter« védjegyű
eredeti csomagokban való! Nyitva
mértelg, vagy másképen csoma-
golt malata kávé soha sem

Kathreiner.

